

(LOU), en la qual s'hi van poder introduir algunes esmenes especialment referents a la flexibilització de la política de personal, per bé que moltes altres no varen ser acceptades.

6.1 Desplegament normatiu per a l'ordenació del sistema universitari català

Malgrat les limitacions imposades per la LRU, el Parlament de Catalunya va aprovar, ja l'any 1984, una Llei de coordinació universitària i de consell socials, que, el 1998, va ser modificada mitjançant dues lleis per reforçar la coresponsabilitat dels Consells Socials en la planificació estratègica i econòmica de les universitats, i el seu paper i el dels rectors en el si del Consell Interuniversitari de Catalunya.

Quant a la **Llei del Consell Interuniversitari de Catalunya**, el seu objectiu, com no podia ser altrament, era enfortir el marc de cooperació i de consens que havia caracteritzat la tasca del Consell des de la seva creació, l'any 1979, i adaptar-lo a la situació derivada de l'àmplia diversificació amb què s'havia enriquit el sistema universitari català.

El Consell es dividia en dos òrgans: la Conferència General i la Junta. La primera, àmpliament representativa dels diferents estaments de la comunitat universitària amb la finalitat de garantir la participació i la cooperació en la definició i seguiment dels objectius principals de la política universitària i la segona, és a dir la Junta, de dimensió més reduïda pel fet d'estar constituïda pels rectors i presidents dels consells socials de les universitats públiques i tres representants de l'administració, orientada a la consulta i l'assessorament sobre els criteris que havien d'informar la programació universitària i l'organització i gestió de les universitats.

La Llei recollia de manera detallada les funcions d'un i altre òrgan, però cal subratllar d'una manera especial l'impuls que es pretenia donar a la participació, mitjançant la creació de comissions específiques de caràcter assessor, integrades per persones o entitats que, per les seves competències, activitats, coneixements o experiència, podien contribuir a acomplir millor les funcions que el Consell tenia encomanades.

D'altra banda, i amb la intenció de fer efectiva la més àmplia representació i implicació de la societat a la universitat, el Parlament va aprovar la nova **Llei dels consells socials de les universitats públiques de Catalunya**, amb una composició més reduïda, una estructura més adequada i unes atribucions més definides. D'aquesta manera, els consells socials havien de consolidar-se com l'instrument de connexió de la societat amb la universitat i dur a terme les importants funcions de vetllar per l'avaluació i la qualitat dels serveis, per la planificació estratègica i per l'eficàcia de la gestió econòmica i administrativa de la universitat.

La Llei establia la seva composició en un total de vint-i-cinc membres, dels quals quinze representaven diferents estaments socials i deu la Junta de Govern de la universitat. Així mateix, s'establien les responsabilitats que el consell havia d'assumir en matèria de programació i gestió, economia i pressupost, contractació i patrimoni i comunitat universitària.

La Llei atribuïa als consells tres funcions especialment significatives, com són la de promoure la col·laboració entre les universitats i les entitats socials representatives per tal de poder aconseguir objectius comuns, la de fer de la millora de la qualitat el criteri bàsic d'orientació de l'activitat universitària i també la d'assumir la responsabilitat compartida de garantir la màxima eficiència en l'ús dels recursos que la societat posava a l'abast de la universitat.

Hi havia una tercera llei àmpliament esperada per la comunitat universitària, que havia de tractar de la regulació de la carrera docent, però l'extrema rigidesa del títol 5è de la LRU en aquest àmbit la feia pràcticament inviable. No va ser fins l'aprovació de la LOU que els marges d'actuació varen ampliar-se i possibilitaren plantejar aquella regulació en el marc de la LUC.

Després d'un ampli procés de participació, el febrer de 2003 el Parlament de Catalunya va aprovar la **Llei d'Universitats de Catalunya (LUC)**, que constituïa el nou marc regulador del sistema universitari català, inspirat en els següents principis:

- El ple reconeixement a l'autonomia universitària.

- La universalitat del saber i del mètode científic.
- El foment de la recerca, el desenvolupament i la innovació tecnològica.
- La millora de la qualitat de la docència i la contribució a l'aprenentatge al llarg de la vida.
- El foment i l'avaluació de la qualitat global.
- La participació i el compromís amb la societat.
- Una coordinació universitària que respectés la diversitat i l'equilibri territorial i que avancés en la plena integració de les universitats en l'espai europeu d'educació superior.
- El principi d'igualtat d'oportunitats en l'accés i la permanència en la universitat.
- La coordinació d'accions amb la finalitat d'assolir la plena integració i promoció de les universitats de Catalunya a Europa i al món.

Aquests principis es materialitzarien en tres línies estratègiques principals. La primera, reconeixent una realitat universitària específicament catalana, hereva d'una llarga història i d'una tradició pròpia, reivindicada pel catalanisme polític. La segona, veient aquesta realitat inserida en un escenari europeu i ambicionant com a objectiu fonamental el protagonisme europeu. El catalanisme i l'uropeisme es convertien així en la columna vertebral de la Llei. I la tercera, orientant la universitat catalana vers un camí d'exigència de qualitat i d'excel·lència a l'hora de formular les línies de la seva acció.

La Llei pretenia impulsar, en definitiva, els valors i característiques del model universitari català, incorporant els instruments d'ordenació i avaluació existents, amb una crida a una major autoexigència mitjançant polítiques noves de professorat, de recerca i de qualitat. En aquest sentit, la Llei obrí una tipologia nova de professorat contractat, laboral i indefinit, que per primera vegada es regulava a l'Estat espanyol. I per fer-ho efectiu incorporà un compromís de finançament fins l'any 2010, que comportava un increment, en termes reals, del 30% de la subvenció corrent, així com la dotació de 100 contractes anuals de catedràtic o professor agregat, durant 12 anys.

Per primera vegada la universitat catalana disposava d'un marc propi de referència, adaptat a les necessitats i característiques de les nostres universitats.

6.2 La conflictivitat competencial

És prou sabuda l'evolució que ha seguit la interpretació i el desplegament de l'Estatut de Sau que, en alguns temes, s'ha trobat greument condicionat per l'acció estatal, ja fos per l'aprovació de lleis dites de bases, però que envaïen clarament competències autonòmiques, o per sentències del Tribunal Constitucional, a recursos d'inconstitucionalitat o a conflictes de competències, clarament restrictives en la seva interpretació. En aquest context, l'àmbit universitari no podia ser-ne una excepció, i val la pena descriure alguns dels temes més conflictius que van limitar l'acció de Govern en aquells anys.

Una de les principals reivindicacions en matèria d'ensenyament superior que es va fer durant anys, tant des del Govern de la Generalitat com des del Parlament, fou el traspàs de les beques universitàries. Davant la manca de resultats en les negociacions, tot i l'acord al qual es va arribar a la Comissió Mixta de traspàs Administració de l'Estat-Generalitat, el setembre de 1998, el Govern, en defensa del seu patrimoni competencial va presentar dos conflictes de competència en relació amb les Ordres del Ministeri d'Educació i Ciència, de 15 de juny de 1994, i del Ministeri d'Educació i Cultura, de 3 de juny de 1997, per les quals es convocaven beques i ajuts a l'estudi de caràcter general per estudis universitaris i mitjans per als cursos acadèmics 1994-1995 i 1997-1998.

Els conflictes plantejaren que les ordres, en fer la convocatòria de les beques i ajuts, no tan sols regulaven amb el màxim detall el seu objecte, la quantia, els requisits acadèmics o econòmics exigibles als possibles beneficiaris, els procediments per a la concessió i el control de la destinació dels ajuts, sinó que també reservaven al Ministeri la resolució de l'atorgament dels ajuts i altres funcions executives. Això compor-